

“Faith – its role in helping us on the journey towards fertility”

(Rabbi M S Ginsbury – KIVISI, M'cr, online Seminar, Sunday 17th January '21 - א' שבט תשפ"א)

1) "ויהי חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, שני חיי שרה." (בראשית, כ"ג, א') וברש"י שם: שני חיי שרה – כולן שוין לטובה. ולכאורא יש להקשות שהרי תשעים שנה היתה שרה אמנו בלא ולד ורק ל"ז שנותי' האחרונים ראתה במשאלות לבה עם לידת יצחק, והיכי נאמר שכולן היו שוין לטובה!?

[Pew Research Center, USA, Religion & Public Life, Jan. 31st 2019](#)

“People who are active in religious congregations tend to be happier and more civically engaged than either religiously unaffiliated adults or inactive members of religious groups, according to a new Pew Research Center analysis of survey data from the United States and more than two dozen other countries”

“Recently, scholars have applied more scientific rigor to their research on religion, and many of the studies that have been published in the past 30 years have found that religious people tend to live longer, get sick less often and are better able to cope with stress.” (Koenig, Harold G. 2012. [“Religion, Spirituality, and Health: The Research and Clinical Implications.”](#))

2) "ויאמר אלוקים לישראל במראות הלילה ויאמר יעקב יעקב ויאמר הנני. ויאמר אנכי הא-ל א-לקי אביך אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם. אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה..." (בראשית, מ"ו, א' – ג')

3) "ויהי אחר הדברים האלה והא-לוקים נסה את אברהם..." (בראשית, כ"ב, א') וברמב"ן שם: ענין הנסיון הוא לדעתי בעבור היות מעשה האדם רשות מוחלטת בידו, אם ירצה יעשה ואם לא ירצה לא יעשה, **יקרא נסיון מצד המנוסה**, אבל המנסה יתברך יצוה בו להוציא הדבר מן הכח אל הפועל, להיות לו שכר מעשה טוב לא שכר לב טוב בלבד. ודע כי השם צדיק יבחן (תהלים, י"א, ה) כשהוא יודע בצדיק שיעשה רצונו וחפץ להצדיקו יצוה אותו בנסיון, ולא יבחן את הרשעים אשר לא ישמעו. **והנה כל נסיונות שבתורה לטובה המנוסה!**

“In some ways suffering ceases to be suffering at the moment it finds a meaning, such as the meaning of a sacrifice.” (Victor Frankl, Man’s search for Meaning)

4) "כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה" (משלי, ג', י"ב) ובביאור הגר"א שם: כי הדרך להוכיח את אשר לבו דואג על רעתו, ורואה שהולך בדרך אשר אינו טוב וכן, מסתמא, כאשר מוכיח אותו הקב"ה מסתמא הוא אוהב אותו. וע"ע בספרי (דברים, ו', ה') - ר' אליעזר בן יעקב אומר הרי הוא אומר את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה – מי גרם לבן שירצה לאב הוי אומר אלו יסורין!

5) "ומהו ופרעה הקריב אלא שהקריב את ישראל לתשובה שעשו. א"ר ברכי' יפה היתה הקרבת פרעה לישראל מק' צומות ותפלות. למה? שכיון שרדפו אחריהם וראו אותן נתייראו מאד ותלו עיניהם למרום ועשו תשובה והתפללו שנאמר ויצעקו בני ישראל אל ה'." (שמות רבה, פ' כ"א)

“The unexamined life is not worth living” ... (Socrates)

6) "וישב יעקב... (בראשית, ל"ז, א') – וברש"י: ועוד נדרש בו ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישב בשלוה אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שמבקשין לישב בשלוה בעוה"ז! אולם מדוע באמת לא?! מי סני להו לצדיקי דאכלי תרי עלמא? ... הנה מזה יסוד כי זהו יסוד כל סוד של עוה"ב מעוה"ז (ב"ר, י"ט, א') עוה"ז הוא העולם של קשיים ועיכובים, אולם המלא רוגז, ומצב של בלעדי רוגזו של יוסף הרי זה כבר בחינה של עוה"ב כלפי המצב של רוגזו של יוסף והרי זה איפוא כמבקש לזכות בעוה"ב בדילוג עוה"ז וזה ודאי לא משתרשי לי' לאיניש." (ספר דעת תורה להגה"צ ר' ירוחם הלוי זצוק"ל ממיר)

7) ...אברהם אשתו עקרה ויצחק אשתו עקרה. ולמה נתעקרו האמהות? א"ר לוי בשם רבי שילא דכפר תמרתא ורבי חלבו בשם ר' יוחנן שהי' הקב"ה מתאוה לתפלתם. אמר הקב"ה עשירות הן, נאות הן, אם אני נותן להם בנים אינן מתפללות לפני...! (מדרש תנחומא, פרשת תולדות, ט')

8) "אמר ר' יצחק מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים. א"ר יצחק למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר? מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום כך תפלתן של צדיקים מהפכת מדותיו של הקב"ה ממדת רגזנות למדת רחמנות." (יבמות, סד.)

9) "... ופליגא דר' מאיר דא"ר מאיר שתים נתנו לו ואחת לא נתנו לו שנא' והננותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם אע"פ שאינו הגון ויאמר לא תוכל לראות את פני תנא משמי' דר' י-הושע בן קרחא כך א"ל הקב"ה כשרציתי לא רצית עכשיו שאתה רוצה איני רוצה..." (ברכות ז.) ובמהרש"א שם: נראה לדעת ר' י-הושע בן קרחא לולא שהסתיר משה פניו הי' יכול לראות פני ה' ולא תוכל לראות פני היינו מפני שלא רצית אבל סיפא דקרא כי לא יראני האדם וחי שהוא נתינת טעם לכאורה אינו מכון ויש ליישב דכי לא יראני האדם וגו' אינו נתינת טעם אלא שפירושו שא"ל הקב"ה כך עלתה רצוני שלא יראני האדם וגו' לפי שגם אתה שיש לך מעלה יתירה על כל הנביאים כשרציתי לא רצית וכן נראה לפרש מדברי ש"ר ע"ש וק"ל."

10) (1) "א"ר חנינא בן פזי הקוצין הללו אינן לא מתנכשין ולא נזרעים, מאליהן הן יוצאים ומתמרים ועולים, החטים הללו כמה צער וכמה יגיע עד שלא יעלו.
(2) למה נתעקרו האמהות ר' לוי משום ר' שילא דכפר תמרתא ור' חלבו בשם ר' יוחנן שהקב"ה מתאוה לתפלתן ומתאוה לשיחתן שנאמר (שיר השירים, ב') יונתי בחגוי הסלע, יונתי בחגוי למה עקרתי אתכם בשביל הראני את מראיך השמיעני את קולך כאב הרוצה שיוציא בנו מבוקשתו מפיו אליו, לפי שהאב משתעשע בדיבור שפתיו של הבן' – (ע' כלי יקר, בראשית, י"ב, ג')
(3) ר' עזרי' משום ר' יוחנן בר פפא כדי שיהי' מתרפקות על בעליהן בנויין.
(4) רבי הונא משום ר' חייא בר אבא כדי שיצאו רוב השנים בלא שיעבוד." (בראשית רבה, לך, מ"ה, ה')

11) וע"ד הפשט יש לתת טעם לעקרות האמהות, שרה היתה עקרה לשתי סיבות: האחת כדי שיצא ישמעאל מאברהם ... השנית כדי לשנות שמה ... ורבקה ... טעם עקרותה כדי שלא יצא עשו לתרבות רעה בחיי אברהם, שכבר הבטיחו הקב"ה ואמר לו (בראשית ט"ו, ט"ו) "ואתה תבא אל אבותיך בשלום" ועשה ישמעאל תשובה בימיו, וביום שנפטר אברהם בו ביום יצא עשו לתרבות רעה, וזה הנזיד שעשה יעקב. והטעם ברחל כדי שתהא סבה לבלהה ולזלפה שיצאו מהן דן ונפתלי גד ואשר! (רבינו בחיי, בראשית, כ"ה)

12) והיתה סבה מאת הא-ל להיות האמהות עקרות להראות לבני העולם שהא-ל הי' אוהב את אברהם ויצחק ועשה עמהם נס' (רד"ק, בראשית, כ"ה, כ')

13) "Don't aim at success. The more you aim at it and make it a target, the more you are going to miss it. For success, like happiness, cannot be pursued; it must ensue, and it only does so as the unintended side effect of one's personal dedication to a cause greater than oneself or as the by-product of one's surrender to a person other than oneself ...in the long-run, I say, — success will follow you precisely because you had forgotten to think about it" (V. Frankl, Man's search for Meaning)

כי הא דר' זירא כי הוה משכח רבנן דמעסקי בי' אמר להו במטותא בעינא מנייכו לא תרחקוה דתנינא ג' באין בהיסח הדעת אלו הן משיח, מציאה ועקרב. (סנהדרין צו.)

14) מסילת ישרים, פרק א' ... וכשתסתכל עוד בדבר תראה כי השלימות האמתי הוא רק הדביקות בו יתברך והוא מה שהי' דוד המלך אומר (תהלים עג) ואני קרבת א-לוקים לי טוב. ואומר (שם כ"ז) אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבת בבית ה' כל ימי חיי וגו' כי רק זה הוא הטוב וכל זולת שיחשבוהו בני האדם לטוב אינו אלא הבל ושוא נתעה...!

15) , קניתי ה' קותה נפשי ולדברך הוחלתי! (תהלים, ק"ל, ה')